

PWYLLGOR CRAFFU ADNODDAU

Cofnodion cyfarfod o Bell a gynhaliwyd ar 19 Tachwedd, 2025.

Mae'r Agenda ar [gael yma](#).

Mae recordiad y cyfarfod ar [gael yma](#).

Yn bresennol: Y Cynghorydd J. Protheroe (Cadeirydd); Y Cynghorydd E. Goodjohn (Is-gadeirydd); Y Cynghorwyr S. Campbell, G.D.D. Carroll, P. Drake, R. Fisher, C.P. Franks, E.J. Goodjohn, Dr. I.J. Johnson, B. Loveluck-Edwards, J.M. Norman a N.J. Wood.

Hefyd yn bresennol: Y Cynghorwyr L. Burnett (Arweinydd Gweithredol ac Aelod Cabinet dros Berfformiad ac Adnoddau) ac E. Williams (Aelod Cabinet dros Gofal Cymdeithasol ac Iechyd).

447 CYHOEDDIAD –

Cyn cychwyn busnes y Pwyllgor, darllenodd y Cadeirydd y datganiad a ganlyn: "A gaf i atgoffa pawb sy'n bresennol y bydd y cyfarfod yn cael ei ffrydio'n fyw yn ogystal â'i recordio trwy'r rhyngwyd ac mae'r recordiad hwn wedi'i archifo i'w weld yn y dyfodol".

448 COFNODION –

ARGYMHELLWYD – Y dylid cymeradwyo cofnodion y cyfarfod a gynhaliwyd ar 17 Medi, 2025 fel cofnod cywir.

449 DATGANIADAU O FUDDIANT –

Ni dderbyniwyd unrhyw ddatganiadau buddiant.

450 ADRODDIAD MONITRO BLYNYDDOL SAFONAU'R IAITH GYMRAEG 2024-2025 (CYF) –

Cyflwynwyd y cyfeiriad gan y Cabinet ar 4 Medi, 2025 fel y'i cynhwyswyd yn yr agenda gan y Rheolwr Gweithredol ar gyfer Cyfathrebu Corfforaethol, a gynghorodd y canlynol mewn ymateb i gwestiynau a sylwadau dilynol gan yr Aelodau:

- Roedd gwaith wedi'i wneud i gael gwybod am unrhyw rwystrau yr oedd staff yn eu hwynebu i ddysgu Cymraeg drwy ymarfer adborth gyda dysgwyr. Rhwystr arbennig oedd bod y dysgu mwy ffurfiol yn cynnwys ymrwymiad

amser sylweddol a oedd rhai staff yn ei gael yn anodd. Roedd sesiynau blasu byrrach bellach yn cael eu cynnig mewn ymateb i hyn.

- Gellid ceisio ffigurau yn ymwneud â nifer y cysylltiadau gan drigolion a dderbyniwyd yn Gymraeg a'u rhoi i'r Pwyllgor.
- Roedd swyddogion eisiau i'r Cyngor roi cyfleoedd i drigolion siarad ac ymgysylltu â'r Cyngor yn Gymraeg ac efallai y bydd mwy o waith i'w wneud i gyflwyno'r Cyngor fel sefydliad dwyieithog er mwyn annog hyn.
- Roedd aelodau'r Pwyllgor wedi codi pwyntiau da ynglŷn â'r posibilrwydd o ddarparu'r adroddiad hwn yn ddwyieithog, a hefyd ynglŷn â rhannu adnoddau rhwng ysgolion Cymraeg a Saesneg, er mwyn goresgyn diffyg darpariaeth ôl-TGAU ar gyfer dysgu Cymraeg y tu allan i ysgolion Cymraeg. Byddai'r rhain yn cael eu bwydo'n ôl i'r timau perthnasol.

Heb unrhyw ymholiadau na sylwadau pellach, fe wnaeth y Pwyllgor wedyn:

ARGYMHELLWYD – Y dylid yr adroddiad a'r atodiadau yn cael eu cymeradwyo.

Rheswm dros yr argymhelliad

Er mwyn caniatáu i'r Cyngor gyflawni ei ddyletswydd adrodd i Gomisiynydd y Gymraeg fel rhan o Safonau'r Iaith Gymraeg.

451 ADOLYGIAD BOLISI A STRATEGAETH CAFFAEL (CYF) –

Cyflwynwyd y cyfeiriad gan y Cabinet ar 4 Medi, 2025 fel y'i cynhwyswyd yn yr agenda gan y Pennaeth Cyllid / Swyddog Adran 151, a gynghorodd y canlynol mewn ymateb i gwestiynau a sylwadau dilynol gan y Pwyllgor:

- Byddai Hyfforddiant Rheoli Contractau yn cael ei roi i Uwch Reolwyr, a fyddai'n cwmpasu sut i reoli unrhyw achosion o gyflawni contract yn wael.
- Byddai gwerth am arian o ran perthynas y Cyngor ag Ardal yn cael ei fesur i raddau helaeth drwy Ddangosyddion Perfformiad Allweddol newydd y cytunwyd arnynt, gan gynnwys y gwaith papur newydd ar yr adroddiad cyn tendr, a alluogodd fesur trosiant ac ymateboldeb Ardal. Byddai'r wybodaeth hon yn cael ei chyflwyno i Fwrdd Ardal bob chwarter.
- Byddai ffyrdd y gellid mesur llwyddiant y newidiadau i'r system gaffael yn cael eu hystyried gan swyddogion a byddai gwybodaeth yn cael ei rhoi i'r Pwyllgor maes o law.
- Roedd arweinydd Ardal ar Werth Cymdeithasol wedi bod yn mynychu cyfarfodydd gyda swyddogion, ac roedd cylchlythyr Buddion Cymunedol chwarterol (Thrive) bellach yn cael ei gyhoeddi gan Ardal a'i rannu gyda chydweithwyr a'r grŵp 'cymuned ymarfer'.
- Yn ddiweddar, roedd y Cyngor wedi gweithredu'r system Thrive ar draws y bartneriaeth ag Ardal i fesur a monitro'r gwerth cymdeithasol a'r buddion cymunedol a oedd yn cael eu hymrwymo yn y contractau.
- Byddai pa fuddion a chymorth yr oedd eu hangen ym mha gymunedau yn cael eu sefydlu trwy'r berthynas ag Ardal, a hefyd trwy wybodaeth cydweithwyr a oedd yn gweithio yn y cymunedau.

- Roedd Cynllun Gweithredu Gwariant Lleol a Chyfeiriadur Cyflenwyr yn agweddau ychwanegol y gallai swyddogion edrych i'w datblygu.
- Roedd Canllaw Cyflenwyr ar gael i roi gwybod i gyflenwyr sut y gallent ymgysylltu â'r Cyngor.
- Gellid gwneud gwaith pellach i wneud yr iaith mewn gwybodaeth ar system gaffael y Cyngor yn fwy hygyrch i aelodau o'r cyhoedd, fodd bynnag, erbyn hyn roedd Crynodeb Gweithredol 4-5 tudalen o'r strategaeth ar gael ar wefan y Cyngor.

Heb unrhyw ymholiadau na sylwadau pellach, fe wnaeth y Pwyllgor wedyn:

ARGYMHELLWYD –

(1) Bod yr adroddiad yn cael ei gyfeirio at y Cabinet er mwyn iddynt ystyried Argymhellion (2) a (3).

(2) Y dylid swyddogion yn sicrhau bod y defnydd o'r termau 'gwerth cymdeithasol' a 'buddion lles cymunedol' yn glir ac yn gyson drwy gydol y ddogfen Polisi a Strategaeth Caffael.

(3) Y dylid Cynllun Gweithredu Gwariant Lleol, i gynnwys Cyfeiriadur Cyflenwyr Lleol, yn cael ei greu a'i gynnwys yn y Polisi a Strategaeth Caffael.

Rhesymau dros yr argymhellion

(1) Cyngori'r Cabinet ar safbwyntiau ac argymhellion y Pwyllgor Craffu Adnoddau, ar ôl adolygu'r Polisi a'r Strategaeth Ddrafft.

(2) Er mwyn sicrhau eglurder yn y ddogfen, gan fod y termau'n aml yn cael eu defnyddio'n gyfnewidiol.

(3) Er mwyn cynyddu gwariant posibl y Cyngor gyda busnesau lleol i'r eithaf.

452 ADRODDIAD ABSENOLDEB SALWCH CH2 2025/2026 (CAC) –

Cyflwynwyd yr adroddiad gan y Rheolwr Gweithredol ar gyfer Gwasanaethau Cyflogeion ac roedd yn nodi'r ffigurau absenoldeb salwch ar gyfer y cyfnod 1 Ebrill i 30 Medi, 2025 fel rhan o'r trefniadau rheoli perfformiad y cytunwyd arnynt.

Roedd ffigurau absenoldeb wedi gostwng ychydig yn seiliedig ar yr un cyfnod â'r llynedd, ond roeddent yn dal i fod ychydig yn uwch na ffigurau 2023/24.

Roedd cynnydd wedi digwydd o fewn Cyfarwyddiaethau nad ydynt yn ysgolion.

Yn dilyn cyflwyno'r adroddiad, rhoddodd y Swyddog gyngor ar y canlynol mewn ymateb i gwestiynau a sylwadau gan Aelodau'r Pwyllgor:

- Roedd cynllun seibiant gyrfa'r Cyngor yn caniatáu i seibiannau di-dâl o'r gwaith i aelodau o staff gael eu cytuno â'u rheolwr. Er nad oedd y cynllun yn

cael ei ddefnyddio'n helaeth, roedd y cynllun yn ddefnyddiol mewn rhai amgylchiadau, a gellid ei ddefnyddio, er enghraifft, pan fo aelod o staff eisiau teithio am nifer o fisoedd ac yna dychwelyd i rôl gyda'r Cyngor, neu lle byddai seibiant estynedig yn helpu aelod o staff i wella o salwch.

- Byddai swyddogion yn edrych ar ffyrdd y gellid defnyddio sgiliau staff sydd wedi'u hyfforddi mewn Cymorth Iechyd Meddwl drwy Amser i Newid Cymru yn y dyfodol, a sut y gallai mwy o bobl fod yn rhan o waith y Cyngor o ran Iechyd Meddwl, a byddent yn rhoi gwybodaeth i'r Pwyllgor.
- Roedd swyddogion yn falch bod y Pwyllgor wedi cydnabod y gwaith i gefnogi aelodau o staff a oedd yn profi'r Menopos, gan gynnwys gwahanu hyn fel ei gategori ei hun o absenoldeb salwch.
- Roedd ffigur 2025/26 ar gyfer diwrnodau a gollwyd am resymau straen yn y graff yn Atodiad E yr adroddiad yn amcangyfrif yn seiliedig ar 6 mis cyntaf y flwyddyn.

Heb unrhyw ymholiadau na sylwadau pellach, fe wnaeth y Pwyllgor wedyn:

ARGYMHELLWYD – Y dylid nodi'r adroddiad, a'i gyfeirio at y Cabinet ochr yn ochr â barn y Pwyllgor Craffu Adnoddau, a'i argymhelliad fel a ganlyn:

- O ystyried bod rhaglen Amser i Newid Cymru i gefnogi pobl â heriau iechyd meddwl bellach wedi dod i ben, y dylid gwneud hyn yn gliriach mewn adroddiadau, ac y dylid ystyried sut y gellir parhau â chefnogaeth debyg i aelodau staff, yn enwedig mewn perthynas â rhwymedigaethau'r Cyngor o dan raglen Amser i Newid Cymru, ac i gynnal grŵp Hyrwyddwyr Iechyd Meddwl y Cyngor, yn y dyfodol.

Rheswm dros yr argymhelliad

I wneud y Cabinet yn ymwybodol o safbwyntiau'r Pwyllgor hwn, ac i osgoi'r gefnogaeth hon i aelodau staff rhag cael ei diraddio neu ei cholli dros amser, nawr bod y rhaglen wedi dod i ben, a heb y ffynhonnell hyfforddiant hon.

453 ATODLEN RHAGLEN WAITH YMLAEN WEDI'I DIWEDDARU 2025/26 (CAC) –

Cyflwynwyd yr adroddiad gan y Swyddog Gwasanaethau Democrataidd a'r Cynghorydd Loveluck-Edwards, a roddodd y wybodaeth ddiweddaraf am gynnydd Adolygiad Gorchwyl a Gorffen y Pwyllgor ar Fynd i'r Afael â Chamwybodaeth, fel Cadeirydd y grŵp. Roedd Atodlen Rhaglen Gwaith Ymlaen (RhG) wedi'i diweddarau ar gyfer 2025/26 ynghlwm yn Atodiad A i'r adroddiad a gofynnwyd i Aelodau'r Pwyllgor ystyried y cynnwys i'w gymeradwyo.

Nodwyd y diweddariadau ers i'r Pwyllgor gymeradwyo'r RGG ar 21 Mai, 2025 yn Adran 2 o'r adroddiad.

Yn dilyn cyflwyno'r adroddiad, mewn ymateb i ymholiadau gan Aelodau, cynghorodd y Swyddogion y canlynol:

- Gellid gofyn i swyddogion gyflwyno adroddiad Diweddariad C1V i Gyfarfod

Pwyllgor, yn hytrach na thrwy'r llwybr adrodd Er Gwybodaeth, fel y cytunwyd yn flaenorol.

- Gellid gofyn i swyddogion ddarparu adroddiad ar wahân ar gyllid ysgolion, a oedd wedi'i gynnwys mewn adroddiadau monitro cyllid ar y Rhaglen Gwaith Ymlaen.
- Roedd y cynllun Rheoli Carbon i'w gyflwyno i'r Cabinet ym mis Rhagfyr 2025 ac yna i'r Pwyllgor hwn yn gynnar yn 2026.
- Mae adrodd Prosiect Sero bellach o fewn cylch gwaith y Pwyllgor Craffu Lleoedd.
- Gellid gwahodd Prif Weithredwr Gwasanaethau Gwirfoddol Sir Forgannwg i roi sesiwn frifio i'r Aelodau cyn mis Mawrth 2026.

Heb unrhyw ymholiadau na sylwadau pellach, fe wnaeth y Pwyllgor wedyn:

ARGYMHELLWYD –

- (1) Y dylid cytuno ar y Rhaglen Gwaith Ymlaen, yn amodol ar gynnwys diweddariadau ynghylch adroddiad cyllidebau ysgolion ac adroddiad diweddarau C1V.
- (2) Y dylid cyflwyno crynodeb o'r Data Orlhain Penderfyniadau sy'n berthnasol i'r Pwyllgor Craffu Adnoddau i'r Pwyllgor fel rhan o'r Adroddiadau Monitro Rhaglen Gwaith Ymlaen chwemisol.

Rhesymau dros yr argymhellion

- (1) Cytuno ar yr eitemau, y pynciau a'r dulliau cyflwyno y bydd y Pwyllgor Craffu Adnoddau yn eu hystyried am weddill blwyddyn y Cyngor 2025/26, a diweddarau'r Rhaglen Gwaith Ymlaen a gyhoeddwyd ar wefan y Cyngor.
- (2) Darparu diweddariad bob chwe mis i Aelodau'r Pwyllgor ar y data sydd ar gael yn rhwydd, a chynnal dealltwriaeth o effaith y Pwyllgor wrth gefnogi prosesau gwneud penderfyniadau'r Cyngor.